

Editorial

Oddajemy w ręce czytelników drugi tegoroczny numer pisma „Farmakoterapia w Psychiatrii i Neurologii”. Artykuł specjalny, który go rozpoczyna, poświęcony jest refleksjom nad półwieczem nowoczesnej farmakoterapii depresji. Prof. Stanisław Pużyński, najwybitniejszy ekspert w tej dziedzinie w naszym kraju, przedstawia blaski i cienie tego zagadnienia, nie unika też rozważań na tematy trudne i kontrowersyjne, takie jak faktyczna skuteczność terapii przeciwdepresyjnej i możliwości jej oceny, jak również pułapki interpretacji leczenia przeciwdepresyjnego z punktu widzenia tzw. farmakoekonomii.

Artykuł eksperymentalny pochodzi z ośrodka poznańskiego (Suwalska i wsp.) i dotyczy farmakogenetyki molekularnej profilaktycznego działania węglanu litu. W poprzednich pracach ośrodka na ten temat, w których zastosowano podział pacjentów na grupę o znakomitej, częściowej i słabej skuteczności profilaktyki litem wykazano m.in. związek takiej efektywności z neuroprzeżywalnością serotonergiczną i polimorfizmem genu czynnika neurotrofowego pochodzenia mózgowego (BDNF). W obecnym artykule przedstawiono wyniki negatywne tzn. brak asocjacji skuteczności profilaktycznej litu z polimorfizmem genów receptorów dopaminergicznych typu D2 tj. DRD2, DRD3 i DRD4.

Praca kazuistyczna pochodzi z Bydgoszczy (Dróżdż i wsp.). Przedstawiono w niej prawdopodobnie po raz pierwszy w piśmiennictwie światowym przypadek przewlekłej psychozy i otępienia w następstwie kilkumiesięcznej kuracji interferonem alfa. Dotychczas psychozę opisywano jako stosunkowo rzadkie powikłanie takiej kuracji i wszystkie tego typu przypadki ustępowały po odstawieniu interferonu. U opisywanego chorego, u którego nie stwierdzono żadnych wcześniejszych czynników ryzyka rozwoju psychozy, objawy psychopatologiczne są bardzo odporne na psychofarmakoterapię i utrzymują się przez okres 2 lat, co świadczy o możliwości nieodwracalnego uszkodzenia mózgu po leczeniu interferonem.

Dwie prace poglądowe wskazują na terapeutyczne aspekty modyfikacji czynności układu glutaminergicznego. W pierwszej z nich dotyczącej terapii schizofrenii prof. Rabe-Jabłońska i dr Strzelecki z Łodzi wskazują na korzystne działanie środków o charakterze agonistów tzw. miejsca glicynowego, stanowiącego element receptora NMDA. Badania genetyczno-molekularne ostatnich lat wskazują na istotną rolę genów związanych z układem glutaminergicznym w predyspozycji do schizofrenii, podczas gdy implikacje terapeutyczne tego zjawiska są jak dotychczas dość skromne i sprowadzają się właśnie do potencjalizacji leków neuroleptycznych za pomocą agonistów glicyny. W pracy drugiej, będącej wspólnym przedsięwzięciem ośrodków warszawskich (Akademii Medycznej i Instytutu Psychiatrii i Neurologii) Szyndler i wsp., na podstawie przeglądu wyników badań eksperymentalnych, przedstawiają perspektywy zastosowania ligandów receptorów metabotropowych dla kwasu glutaminowego w leczeniu padaczki.

Ostatni artykuł niniejszego numeru dotyczy zespołu serotoninowego i został opracowany przez autorów z Kliniki Psychiatrii Dorosłych AM w Poznaniu (doc. Jaracz, dr Gattner). Dokonano w nim opisu tego wzbudzającego coraz większą uwagę klinicystów zespołu, przeglądu przypadków opublikowanych w ostatnich 10 latach oraz omówiono mechanizmy patogenetyczne.

W numerze zamieszczono również komunikaty dotyczące konferencji naukowej „Postępy Neuropsychiatrii i Neuropsychologii”, która odbędzie się w Poznaniu w dniach 30 listopada-1 grudnia 2006 oraz konferencji szkoleniowo-naukowej „Zaburzenia afektywne – od teorii do praktyki”, Zakopane, 16-18 luty 2007.

Życzę przyjemnej lektury i zachęcam wszystkich psychiatrów i neurologów do nadsyłania prac do naszego pisma.

Prof. dr hab. med. Janusz Rybakowski